

De *Postryder* vershynt s' dingsdags, s' donderdags en zaterdags.

Men schryft in te Tongeren by M. COLLEE, boekdrukker uitgever van dit blad, groote markt, 20, en by alle postdirecteuren.

Alle toezending van brieven, annoucen, geld, enz., moet gefrankeerd zyn.

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Het abonnement is bepaeld op 7 fr. binnen de stad, 8 fr. buiten de stad.

Een blad afzonderlyk, 20 centiem.

De aankondigingen, per drukregel, 15 centiem.

De reclamen, per drukregel 25 centiem.

TONGEREN, DEN 25 JANUARY.

Landbouw. — Runderpest. — Provinciale verordening.

Hasselt, den 18 January 1866.

De bestendige Deputatie van den provincialen Raed van Limburg.

Aengezien er ambtlyk komt bestatigd te worden dat de besmettelijke typhus zwaer vee in de provincie Antwerpen aengerand heeft en dat dezelve heerscht in Noord-Brabant;

Aengezien het gevaer dreigend is er zonder verwyrt maatregelen dienen genomen te worden ten einde onse provincie te bevryden tegen den inval dier verschrikkelijke ziekte;

Gezien de koninglyke besluiten en de ministeriele onderrichtingen over het stuk;

Gezien art. 20 titel I, sectie 4 der landelyke wet van 28 september — 6 oktober 1791 en den omzendbrief van messidor jaer V verplichtend verklaerd door het besluit van 27 derzelfde maand;

Gezien insgelyks de provinciale wet en name-lyk de artikelen 85 en 107;

Besluit:

Art. 1. Eene opschryving van het vee in de gemeente grenzende aen het hertogdom Limburg en de provincie Noord-Brabant, alsook van het vee in de gemeente grenzende aen de provinciën Antwerpen, Brabant en Luik zal onmiddelyk gedaen worden, door de zorgen van het plaetselyk bestuur, met opteckening in een daertoe bestemd register van het signalement van ieder der beesten van elken inwooner. Er zal aen ieder dier een merkteeken gegeven worden dat geschikt is om deszelfs identiteit te bewyzen, hetzy door het zetten van een merk op een hoorn of anderzins. Het alle, zoo noodig, onder toezicht van den Staats-veerts. Er zal van het vervullen der bewuste pleegvormen, uiterlyk binnen de acht dagen, langs den gewoonen weg, kennis gegeven worden.

Art. 2. Geen vee zal uit de gemeente mogen gevoerd worden, zonder schriftelyke vergunning van den burgemeester, noch er ingevoerd, hetzy om er te verblyven, hetzy om over derzelver grondgebied te worden geleid, zonder een getuigschrift van oorsprong uitgereikt door den burgemeester eener plaats des Koningsryks waer de ziekte niet heerscht of niet geheerscht heeft.

Art. 3. Alle vee zonder geldig getuigschrift de gemeente ingevoerd zal aengeslagen en in eene afzonderlyke plaats opgesloten worden gedurende twintig dagen ten minste, en daerenboven aen het toezicht van den Staats-veerts van het gebied onderworpen worden, het alle op kosten van den bezitter der dieren.

Art. 4. Het vee waer van het bewezen zou zyn dat het uit het Koninkryk der Nederlanden binnen gesmokkeld is geweest, zal onmiddelyk moeten afgemaekt worden, by tusschenkomst der tolbeambten en in bywezen van den Staats-veerts, zooals het voorgeschreven is by de ministeriele aenschryving van 24 oktober 1865, opgenomen in het Mem. van adm. n° 270.

Art. 5. De boeten en straffen van enke politie en, by hervalling, diegenen welke artikel 85 der provinciale wet uitspreekt zullen toepasselyk zyn op al de zulken die tegen de bepalingen der tegenwoordige verordening mochten handelen, onbelet de straffen waerin zy vervallen zyn, in geval overtreding van andere verordeningen, wetten of besluiten.

Art. 6. De III. arrondissements commissarissen, de gemeente besturen, de gendarmerie en alle bevoegde overheid zyn gelast de uitvoering dezer verordening te bewaken die in de gemeenten welke de zaak aengaet, kracht zal hebben den dag na dien harer opneming in het Memoriael van administratie der provincie.

Gedaen te Hasselt, op dag, maend en jaer als boven.

Tegenwoordig: de III. Gouverneur, Voorzitter; Marschal, de Bellefroid, Vanham, Ridder de Menten en Ghysens, leden; en Bovy, provinciale Griffier.

Van wege de Deputatie: De bestendige Deputatie, De provinciale Griffier, Graef TSERCLAES.

J. BOVY.

Het voorstel-Orts.

Het voorstel-Orts, dat zoo weinig loijael voorstel, werd gisteren in de Kamer behandeld, en terzelve tyd kwamen de *coups de parti*, de party-stemmingen voor den dag.

Men weet dat men, volgens wet en regl, de optelling van 1866 zou moeten afwachten, alvorens over te gaen tot de vermeerdering

van het getal representanten: het voorstel, om binnen de palen der wet te blyven, werd gedaen door M. Jacobs, doch wat bekommert de ministeriele meerderheid zich om de wet! Zy wil en zal meester blyven, en kan zy daerin niet gelukken langs den weg der billykheid, dan zal zy er geraken door geweld.

Het voorstel-Orts is dan ook in aenmerking genomen en de organieke wet van 2 juny 1856 baldadig onder den voet getrapt. M. Orts heeft dar ook nogmaels erkend, dat zyn voorstel *eene party-wet* was — eene wet dus, om de doktrinairen kost wat kost te doen boven blyven.

Zoo *regtwaerdig* maekt de ministeriele party zich gereed, op eene *wyze* en *regtzinnige* uitdrukking van den volkswil, in de aenstaende kiezingen!

Nauwelyks had M. Jacobs zyn voorstel gedaen of men riep aen den linkerkant *ter stemming*. Hetzelfde gebeurde nadat M. de Theux het voorstel van den antwerpschen representant had ondersteund. Nieuwe repetitie, nadat M. Dumortier gesproken had. Men wilde dus niet diskuteeren — enkel maer dom en blindelings stemmen.

« Ik dacht, zegde M. Wasseige, dat het vertegenwoordigend systeem, een systeem van diskussie is » dat men alvorens te stemmen het voor en tegen eener kwestie moest hooren. Vroeger kan dit in België het geval zyn geweest; tegenwoordig kent men geene diskussie meer; men stemt — en daarmede gedaen.

Ziedaer dan het einde der party-worstelingen, welke het land ten allen kante vraegt, en wier einde men een oogenblik gedroomd had!...

Op het einde der zitting, en op de interpellatie van M. de Laet, heeft de minister van binnenlandsche zaken verklaerd, dat binnen de drie weken het gouvernement zyn ontwerp van tegen-voorstellen zal neerleggen, in wat aengaet de propositie van M. Guillery. Wy wachten die voorstellen af. (*Handelsblad.*)

Regterlyk kronyk.

Men verzekert dat het beruchte proces Claes binnen kort weër voor de regtbank zal opgeroepen worden. Het verslag der schekkundigen is geëindigd, en moet enkel nog afgeschreven worden. Het bestaat van 60 tot 80 bladzijden in folio. Men zegt dat na die zaak eene andere zal komen van denzelfden aard, die van den baron de St-Symphorien. Men verhaelt daerover eene nog al zonderlinge geschiedenis:

De aencybedienden, die een fynen neus hebben, dachten dat er iets loensch was, na de getuigenis van den baron in het proces Claes. Na inlichtingen genomen te hebben, kwam men te weten, dat hy gedurende eenigen tyd een fransche metser had gebruikt zonder dat men wist waeraen hy hem werk had gegeven. Een ambtenaar begaf zich aenstonds naer Frankryk en verzocht den metser, mits hem goed te betalen, hem te helpen om eene geheime stokery te maken. Men beraadslaegde eerst over de voorwaarden en vervolgens over de middelen, en eindelyk maekte de metser het nauwkeurig en breedvoerig plan eener geheime stokery; het was het plan der stokery van M. de Symphorien.

Werkmans-woonngen.

Men gaet te Montrouge 300 huizen bouwen welke voor de werkende klassen zyn bestemd. Ziehier ten dien opzichte eenige inlichtingen welke door het dagblad *La Franco* gegeven worden:

« De bouwing wordt bestierd door M. Chasagnier, architect, die al de plannen heeft opgemaakt. Die onderneming is aen het edelmoedige initiatief der keizerin verschuldigd.

« De huizen zullen uitgestrekt, goed verlucht en in de beste gezondheidsvoorwaarden gebouwd worden; al de bewoonders zullen drinkbaer water hebben. Een waschhuus en een badgesticht zullen waerschyntlyk gebouwd worden in de wyk, op zulke wyze om aen de voorwaarden van gezondheid en reinheid te kunnen voldoen.

« De logementen zullen op zulke wyze verdeeld worden, dat zy aen de ongebouwd behoorlyke kamers voor 100 fr. 's jaers zullen verschaffen. De logementen, voor de huisgezinnen bestemd, zullen verhuurd worden voor 200, 250 en 300 fr. Voor dien prys zullen de huisgezinnen der werklieden eene goede keuken

hebben met water naer verkiezing, en twee vertrekken met of zonder kabinet.

De huizen zullen dag en nacht open zyn, ten einde de grootste vryheid aen de huerders te laten. Er zyn uyverheden, welke het nachtwerken vereischen en er zal geene hoegenaemde belemmering aen de vryheid van den arbeid worden gesteld.

« De huerders zullen het gemak hebben hunne huerprys by middel van kleine oprekeningen te betalen. In geval van niet betaling zullen de meubelen nooit in beslag genomen worden. De huerder zal verzocht worden het huise verlaten en zyne meubelen meë te nemen. Hy zal alleenlyk de mondelyke verbindtenis nemen van te betalen zoohaest hy zal kunnen. »

Eene dames-meeting.

De meeting van dames ten gunste van de vrygemakte slaven in Amerika heeft deze week in de Salle-Herz plaats gehad. De opkomst van het schoone geslacht was groot, en M. Laboulaye, die het voorrecht had de vergadering te leiden, zag er uit als een ekster te midden van een bloembed! Hy heeft, gelyk te verwachten was, met veel talent het woord gevoerd. Na hem sprak M. Cochin over den toestand, waerin de slaven in Brazilië verkeerden. Het comité is er in geslaagd, eene som van 57,000 francs in te zamelen, die naer Amerika ten behoeve der slaven zyn ingezonden, en wel 27,000 francs in geld en 30,000 in kledingstukken.

Men schryft uit Verviers, 22 January:

Er drukt eene zware beschuldiging op eene jonge vrouw der gemeente Battice. Zy wordt namelyk verdacht van haren man vergiftigd te hebben; deze zaak wordt door het parket onzer stad onderzocht. De beschuldigde zit in de celgevangenis opgesloten.

— Een persoon, die den geneesheer was gaen raedplegen voor zyne vrouw, is te Landen, toen hy van den trein, die nog niet stil stond, afstapte, in twee gesneden. De hond van dezen ongelukkige heeft in hetzelfde lid geleed.

— Men verzekert dat de kermiss van Brusel dit jaer met een buitengewoon luster zal gevierd worden. De kermiss valt in de maand july, wanneer men ook de maandag der Koningin viert. Het gemeentebestuur is voornemens ter gelegenheid dezer dubbele plechtigheid, schoone feesten te geven. Men zegt dat een buitengewoon krediet van 50,000 fr. ter dien gelegenheid aen den gemeenteraad zal gevraagd worden.

— Een jamerlyk feit heeft te Baisy-Thy een rechterlyk onderzoek veroorzaekt. Een gysaerd dezer gemeente, meer of min zinneloos zou men zegde, vond zyn vermaak in de vensterruiten te verbryzelen der woning van zynen schoonzoon, toen deze, die reeds te bed was, meenende dieven voorhanden te hebben, zyn geweer valte en op de onnoozele school, die zich verwyderde met eene gebroken arm. Deze feiten hadden plaats in den nieuwjersnacht. De kinderen van den gysaerd, die niet wisten dat het slachtoffer hun vader was, zorgden zelf niet van hem te doen opzoeken, vermits hy soms de gewoonte had acht dagen verwyderd te blyven van zyn huus; maer zaterdag in den dag ontdekten er kinderen in het veld het reeds door beesten afgeknagde lyk van den ongelukkigen zinneloze, die aen den arm de blykbaer teekens van gemeld schot draegt. De prokureur des konings en de onderzoeksrechter onmiddelyk verwittigd, zyn te Baisy-Thy aengekomen en hebben een onderzoek gedaen, welke de aenhouding van den schoonzoon van het slachtoffer heeft ten gevolge gehad.

— Men schryft uit Brugge, 21 January:

Een brief uit Rome meldt dat de bisschop van Brugge de verledene week een bezoek heeft afgelegd by het bataillon pauselyke zovauen, dat te Velletri in garnizoen ligt. Z. Hoogw. heeft, ter intente dier moedige soldaten van Pius IX, de militaire misgelezen en hun eene zielroerende aanspraak gedaen. Mgr. Faet heeft met de officieren gemiddagmaeld, en 's avonds heeft hy aen onze landgenooten eene vlaemsehe onderrichting gegeven. De zovauen waren zeer trevreden eenen bisschop hunne moedertael te hooren spreken.

— EEN TREURIG WEDERZIE. — Een zolderkamerke der voorstad Rosenthal te Berlyn, wordt bewoond door eene bedelares wier bestaan het afbeeldsel der diepste ellende aenbiedt.

De ongelukkige was vroeger eene zangeres welke door het publiek bemind werd, en dank aen hare schoonheid en aenvaligheid, was zy door eene zwerme verliefden omringd.

In hare gelukkige dagen kwam zy te Hamburg in kennis met eenen jongen en ryken advokaet. Doch na verloop van dry jaren was de fortuin van den advokaet verkwist en twee kinderen

waren de benoedigheden van het huisgezin komen vermeerderen.

In die omstandigheid had de advokaet welhaest zyn besluit genomen: hy verliet de moeder zynere twee kinderen.

De ongelukkige wilde alstoen tot de schouwburg terugkeeren, doch hare stem was versleten. In hare wanhoop gaf zy zich tot den drank over en van dan af was haren ondergang volledig en nam zy haren toevlugt tot de bedelary.

Zy zoud dagelyks hare kinderen uit om te bedelen en mishandelde dezelve wanneer zy terugkeerden, zonder eenen goeden oogst te hebben ingezameld. Hieruit sprooten dikwyls jammerlyke toneelen voort en de arme kinderen uitten dikwyls heitscheurende kreten.

Verleden donderdag was een nieuwe huerder van het huus door de bedelares bewoond, door de toneelen zoodanig verontwaerdigd, dat hy besloot haer aen de politie over te leveren.

Hy beklom zoo snel mogelyk den trap, trad in het zolderkamerke, lichtte de hand op om de wreede moeder te vatten; doch nauwelyks had hy een oogenblik hare gelactstrekken gezien, of hy deinsde met afschrik terug.

Hy had de vrouw herkend welke hy wreedlyk verlaten en aen de schande en de wanhoop overgeleverd had.

Frankryk.

De *Moniteur* geeft het verslag over den toestand van het keizerryk. Er word in gezegd, dat de uitvoering der konventie van september geregeld haren loop volgt. De Paus toont geneigd te zyn gebruik te maken van de waerborgen welke hem aangeboden zyn. De overplaatsing der hoofdstad van Italic, het gevoelen des lands, het gezond verstand en de luujteit en de eer van den italiaenschen staet, zyn de waerborgen van de uitvoering der konventie.

De fransche troepen te Rome zullen achtereenvolgens terugkeeren. Wy hebben den H. Vader onze medewerking aangeboden om de aenwerving en inrichting zynere krygsmachten te vergemakkelijken. Betrekkelyk de schuld, verhoppen wy erlangt met het kabinet van Florencie tot eene overeenkomst te geraken, welke de H. Stoel zal kunnen aenvaerden, zonder zyne eer of zyne waardigheid op te offeren.

Betrekkelyk de geschillen tusschen vorst Couza en Turkye, zegt het verslag: « Frankryk raedt de vorstendommen aen de europasche regelingen te verbiedigen, welke den grondslag zyn der sweedrydsche rechten en eene waerborg der goede betrekkingen. »

Het verslag herinnert het belang hetwelk Frankryk aen het behoud der zelfwetgeving van Tunis heeft; het fransche kabinet verhoopt, dat de overwegingen, in de depeche van het verleden jaer gedaen, door den bey en Turkye zullen begrepen en dat er geene hoegenaemde inbreuk op den *statu quo* zal gedaen worden.

Toen het gouvernement de expeditie van Mexico ondernam, heeft het zich een doel voorgeschreven, naer hetwelk het zyn gedrag reeds van den beginne af heeft geregeld en waer van thans nog zyne beshissingen ahangen. Wy zyn in Mexico de herstellingen gaen voortzetten en met on aenhangers der monarchy te maken. Onze troepen zyn niet tenitel van tusschenkomst in Mexico.

Het keizerlyk gouvernement heeft aenhoudend dit leerstelsel verworpen als strydig zynde met het grondbegyn van ons openbaer recht. Mexico wordt thans door een geregeld gezag bestierd; het is jaerssch op het vervullen zynere verbindtenissen en op het doen verbiedigen der tweekde personen en eigendommen.

Wanneer de benoedigde regelingen met Maximiliaan zullen gesloten zyn, verre van de gevolgen onzer principen in zaken van tusschenkomst te verwerpen, zullen wy gereed zyn dezelve als gedragsregel voor al de mogendheden aen te nemen. Het zal aldan gemakkellyk zyn het tydlost te bepalen waerop de terugkeer van het expeditiekorps zal kunnen bewerkt worden. De dokumenten hierop betrekkelyk, zullen later worden meëgedeeld.

Spanje.

DE MILITAIRE OPSTAND.

Bayonne, 23 January.

De officiele tydingen uit Madrid, van den 21 's avonds, berestigen, dat de oproerlingen den 20, ten 2 ure des namiddags, in Portugal zyn getrokken na hunne wapens en paerden aen den burgemeester van Encinasola afgeleverd te hebben.

Er heeft geen gevecht plaats gehad tusschen de oproerlingen en de troepen, gelaet te ver- volgen.